

OBSAH

Úvodní poznámka	4
Seznam používaných zkratk	14

OBECNÁ ČÁST

ÚVODNÍ VÝKLAD		15
Kapitola 1	Pojem a předmět mezinárodního práva soukromého	17
	1. Soukromoprávní vztahy s mezinárodním prvkem	17
	2. Zvláštní právní úprava soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem = mezinárodní právo soukromé	20
Kapitola 2	Vnitřní skladba mezinárodního práva soukromého, jeho postavení v systému práva	26
	1. Druhy norem mezinárodního práva soukromého	26
	2. Postavení mezinárodního práva soukromého v systému práva	30
Kapitola 3	Způsoby úpravy soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem	35
	1. Obecně. Přehled možných způsobů úpravy	35
	2. Výběr práva	35
	3. Zvláštní hmotněprávní úprava soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem	40
	4. Shoda mezi pravomocí soudů daného státu a použitím jeho práva	42
	5. Závěr	42
Kapitola 4	Prameny mezinárodního práva soukromého platného v České republice	45
	1. Vnitrostátní právní předpisy	45
	2. Mezinárodní smlouvy	46
	3. Vztah vnitrostátních předpisů a mezinárodních smluv	48
	4. Střety mezinárodních smluv	49

	5. Předpisy práva Evropských společenství, evropské mezinárodní právo soukromé	53
	6. Význam norem obecného mezinárodního práva	58
	7. Význam judikatury	58
Kapitola 5	Unifikace a srovnávací pravověda v mezinárodním právu soukromém, jeho zahraniční úpravy	65
	1. Unifikace	65
	2. Srovnávací pravověda	68
	3. Zahraniční úpravy mezinárodního práva soukromého	69
Kapitola 6	Systém vědy mezinárodního práva soukromého	77
	1. Význam systému	77
	2. Nástin systému vědy mezinárodního práva soukromého	77
	3. Systematické uspořádání výkladu mezinárodního práva soukromého	79
Kapitola 7	Dějiny mezinárodního práva soukromého a jeho doktrín	85
	1. Podmínky vzniku mezinárodního práva soukromého	85
	2. Období starověku	86
	3. Období po pádu Římské říše	86
	4. Glosátoři	87
	5. Francouzští právníci v 13. a 14. století	87
	6. Komentátoři (postglosátoři). Statutární teorie	88
	7. Francouzští právníci v 16. století	89
	8. Nizozemská škola	89
	9. Francouzští právníci v 18. století	90
	10. Angloamerická doktrína v 1. polovině 19. století	90
	11. Překonání statutární teorie, Wächter, Savigny	91
	12. Internacionalistická škola	92
	13. Pozitivistická škola	93
	14. Novější směry v nauce v evropských státech	93
	15. Novější tendence v nauce v USA	94
	16. Postmodernismus v mezinárodním právu soukromém	96
	17. Věda mezinárodního práva soukromého v ČR a SR	97

METODY ÚPRAVY		
KOLIZNÍ METODA		
ZÁKLADNÍ OTÁZKY KOLIZNÍCH NOREM		101
Kapitola 8	Kolizní norma	103
	1. Pojem a funkce kolizní normy	103
	2. Vlastnosti kolizní normy	103
	3. Název kolizní normy	105
	4. Kolizní norma jako pravidlo chování	106
	5. Části kolizní normy, její legislativně technická konstrukce	107
	6. Význam zvláštní konstrukce kolizních norem	110
Kapitola 9	Třídění kolizních norem	111
	1. Kolizní normy dvoustranné a jednostranné	112
	2. Kolizní normy moderně formulované a kolizní normy formulované pod vlivem statutární teorie	114
	3. Kolizní normy samostatné a nesamostatné	115
	4. Kolizní normy dispozitivní a kogentní	116
	5. Jiné druhy kolizních norem	116
	6. Normy spojující vymezení pravomoci tuzemských orgánů s použitím tuzemského práva	119
Kapitola 10	Hraniční určovatelé	121
	1. Pojem hraničního určovatele	121
	2. Povaha skutečnosti použité jako hraničního určovatele	121
	3. Druhy hraničních určovatelů	123
	4. Mobilní konflikty, změna statutu	124
	5. Používání více hraničních určovatelů, hromadění hraničních určovatelů	125
	6. Jednotliví hraniční určovatelé	128
VÝKLAD A POUŽÍVÁNÍ KOLIZNÍCH NOREM		139
Kapitola 11	Kvalifikační problém	141
	1. Podstata kvalifikačního problému	141
	2. Důvody pro vznik kvalifikačního problému	143
	3. Řešení kvalifikačního problému	145
	4. Jiné názory na řešení kvalifikačního problému	153

	5. Výklad pojmů používaných v hraničním určovateli	155
Kapitola 12	Používání vlastních a cizích kolizních norem, zpětný a další odkaz, předběžné, dílčí a následné otázky	157
	1. Zásadní používání vlastních kolizních norem, případy použití cizích kolizních norem	157
	2. Zpětný a další odkaz	158
	3. Předběžné otázky v mezinárodním právu soukromém	165
	4. Dílčí otázky	169
	5. Následné otázky	170
	6. Bezprostřední použití cizí kolizní normy	170
	7. K používání cizích kolizních norem obecně	172
Kapitola 13	Obcházení zákona v mezinárodním právu soukromém	174
	1. K podstatě obcházení zákona v mezinárodním právu soukromém	174
	2. Případy obcházení zákona v mezinárodním právu soukromém	175
	3. Obcházení zákona v mezinárodním právu procesním	176
	4. Důsledky obcházení zákona v mezinárodním právu soukromém a procesním	176

POUŽÍVÁNÍ PRÁVNÍHO ŘÁDU URČENÉHO KOLIZNÍ NORMOU

179

Kapitola 14	Zvláštní otázky spojené s používáním rozhodného práva	181
	1. Shodná věcná úprava v dotčených právních řádech, otázka potřeby určení rozhodného práva	181
	2. Dosah odkazu kolizní normy na použitelné právo	182
	3. Zvláštnosti při používání tuzemského práva na základě kolizní normy	183
	4. Používání několika právních řádů, přizpůsobení (adaptace)	184
Kapitola 15	Používání zahraničního právního řádu	186
	1. Zásady pro výklad a používání zahraničního práva	186

	2. Náhradní právo za nezjištěné zahraniční rozhodné právo	189
Kapitola 16	Mezioblastní právo soukromé a mezosobní (interpersonální) kolize	190
	1. Mezioblastní (interlokální) kolize	190
	2. Mezosobní (interpersonální) kolize	192
Kapitola 17	Výhrada veřejného pořádku	193
	1. K podstatě výhrady veřejného pořádku	193
	2. Česká úprava výhrady veřejného pořádku	195
	3. Dosah použití výhrady veřejného pořádku, náhrada za nepoužité ustanovení	196
	4. Cizí veřejný pořádek	197

PŘÍMÁ METODA 201

Kapitola 18	Přímé normy: pojem, funkce a prameny	203
	1. Pojem a funkce přímé normy	203
	2. Znaký přímých norem	203
	3. Odlišení přímých norem od jiných druhů norem	204
	4. Prameny přímých norem	204
	5. Společenskohospodářské předpoklady pro tvorbu unifikovaných přímých norem	205
Kapitola 19	Předmět přímých norem, jejich oblast uplatnění, zvláštnosti jejich výkladu	207
	1. Předmět úpravy přímých norem	207
	2. Oblast uplatnění unifikovaných norem	207
	3. Zvláštnosti výkladu unifikovaných přímých norem	208
Kapitola 20	Vztah přímé metody a kolizní metody	212
	1. Vymezení předmětu úpravy mezinárodně unifikovaných přímých norem	212
	2. Kolizní normy pro neupravené otázky, subsidiární statut	215
	3. Používání zahraničních přímých norem nesmluvními státy	217
Kapitola 21	Mezinárodní obchodní zvyklosti, mezinárodní vykládací pravidla, vzorové smlouvy a obchodní podmínky	218
	1. K povaze prostředků vytvořených mezinárodní obchodní praxí, k otázce tzv. lex mercatoria	218
	2. Mezinárodní obchodní zvyklosti	221

	3. Mezinárodní vykládací pravidla	222
	4. Vzorové (formulářové) smlouvy a obchodní podmínky	223
Kapitola 22	Právní úprava postavení cizinců v soukromoprávních vztazích	227
	1. Vnitrostátní úprava cizineckého režimu	227
	2. Úprava cizineckého režimu v mezinárodních smlouvách	230

UPLATNĚNÍ NUTNĚ POUŽITELNÝCH, IMPERATIVNÍCH PŘEDPISŮ PŘI ÚPRAVĚ SOUKROMOPRÁVNÍCH VZTAHŮ S MEZINÁRODNÍM PRVKEM 233

Kapitola 23	Obecná problematika používání nutně použitelných, imperativních předpisů	235
	1. Nutně použitelné, imperativní předpisy	235
	2. Používání nutně použitelných norem	239
Kapitola 24	Používání jednotlivých druhů zahraničních předpisů správního a finančního práva	246
	1. Zahraniční předpisy správního práva	246
	2. Zahraniční předpisy finančního práva	249

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

Kapitola 25	Otázky obecné části občanského práva	257
	1. Subjekty soukromoprávních vztahů s mezinárodním prvkem	257
	2. Právní úkon	266
	3. Promlčení	271
Kapitola 26	Věcná práva	274
	1. Určení věcného statutu	274
	2. Nemovitosti, zápisy do veřejných knih	275
	3. Movité věci, změna věcného statutu, mobilní konflikty	276
	4. Přejedání vlastnického práva mezi stranami smlouvy	281
	5. Pravomoc k řízení o věcných právech	282
Kapitola 27	Průmyslová a autorská práva	283
	1. Povaha průmyslových a autorských práv	

	a její význam pro úpravu ve vztazích s mezinárodním prvkem	283
	2. Mezinárodní úprava ochrany průmyslových práv	286
	3. Mezinárodní úprava ochrany autorských práv	292
	4. Dohoda TRIPS	294
	5. Pravomoc a řízení	295
Kapitola 28	Závazkové právo	298
	1. Základní charakteristika úpravy závazkových právních poměrů s mezinárodním prvkem	298
	2. Obligační statut a meze jeho použití	300
	3. Závazkové právní poměry ze smluv	307
	4. Závazkové právní poměry z jednostranných právních úkonů	320
	5. Vztahy směnečného a šekového práva s mezinárodním prvkem	320
	6. Náhrada škody	322
	7. Mimosmluvní závazkové vztahy z některých jiných zavazovacích skutečností (kvazikontrakty a kvazidelikty)	328
	8. Rozhodování majetkových sporů	330
	9. Umoření listin	334
Kapitola 29	Pracovní právo	339
	1. Zaměstnávání zaměstnanců ze zahraničí	339
	2. Kolizní úprava	339
	3. Pravomoc ve věcech pracovních	341
Kapitola 30	Dědické právo	342
	1. Dědický statut	342
	2. Zvláštní kolizní normy pro některé otázky dědění ze závěti	344
	3. Odúmrť	345
	4. Pravomoc ve věcech dědických	346
	5. Haagská úmluva o mezinárodní správě pozůstalosti	348
Kapitola 31	Rodinné právo	349
	1. Otázky manželského práva	350
	2. Vztahy mezi rodiči a dětmi	357
	3. Poručenství a opatrovnictví nad nezletilými	370

MEZINÁRODNÍ PRÁVO PROCESNÍ

Kapitola 32	Pojem, předmět a prameny mezinárodního práva procesního	377
	1. Mezinárodní prvek v řízení o soukromoprávních věcech	377
	2. Pojem a předmět mezinárodního práva procesního	378
	3. Povaha norem mezinárodního práva procesního	378
	4. Zařazení mezinárodního práva procesního do mezinárodního práva soukromého	379
	5. Prameny mezinárodního práva procesního	380
Kapitola 33	Pravomoc tuzemských soudů ve vztahu k zahraničí	381
	1. K pojmu pravomoci soudů	381
	2. Stanovení pravomoci normami mezinárodního práva procesního	384
	3. Vynětí z pravomoci českých soudů	387
Kapitola 34	Jednotlivé případy mezinárodního prvku v řízení	392
	1. Postavení cizinců v řízení	392
	2. Zjištění zahraničního práva	395
	3. Vzájemnost v mezinárodním právu procesním, její zjištění	396
	4. Důkazní moc cizozemských listin	397
	5. Litispendence	398
	6. Úpadkové řízení v zahraničí	398
Kapitola 35	Právní pomoc ve styku s cizinou	402
	1. Obecně k právní pomoci ve styku s cizinou	402
	2. Právní pomoc pasivní	402
	3. Právní pomoc aktivní	404
	4. Styk s orgány cizích států	405
	5. Úprava ve vztazích členských států EU	406
	6. Úprava v mezinárodních smlouvách	407
	7. Osvědčení o českém právu a superlegalizace	408
Kapitola 36	Uznání a výkon cizích rozhodnutí	410
	1. Rozdíl mezi uznáním a výkonem	410
	2. Cizí rozhodnutí	411
	3. Podmínky pro uznání a výkon obecně	411
	4. Cizí rozhodnutí v majetkových věcech a o majetkových právech	413
	5. Cizí rozhodnutí v jiných než majetkových věcech	417
	6. K uznání a výkonu českého rozhodnutí v cizině	423

Kapitola 37	Rozhodčí řízení o vztazích s mezinárodním prvkem	425
	1. Úprava v zákoně a v mezinárodní smlouvě	425
	2. Kolizní otázky rozhodčí smlouvy	425
	3. Účinky rozhodčí smlouvy	426
	4. Rozhodci	427
	5. Řízení	428
	6. Rozhodčí nález	430
Kapitola 38	Uznání a výkon cizích rozhodčích nálezů	433
	1. Obecně k problematice uznání a výkonu	433
	2. Česká zákonná úprava	434
	3. Úprava v mezinárodních smlouvách	435
	Jmenný a věcný rejstřík	441
	Rejstřík dohod, smluv a úmluv	460